

S Z A R V A S

T Á R S A D A L M I és S Z É P I R O D A L M I L A P

<p>Szerkesztőség Kényes utca 175. Kiadóhivatal Nagytemető utca 519 szám. Nagy M. könyvnyomda</p>	<p>Megjelenik hetenkint kétszer, vasárnap és esztőtökön reggel. Előfizetési ár: Egész évre 5 frt — kr — Félévre 2 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr</p>	<p>Hirdetsek árszabályszerint vétetnek fel. Egyes számok kaphatók. Lővenfeld Soma és Kalmár Dániel kereskedésében.</p>
---	---	--

Előfizetési felhívás.

Lapunk a jövő számmal II.-ik évfolyamának 2-ik negyedébe lép. Ez alkalommal tisztelettel felkérjük lapunk olvasóit, hogy előfizetéseiket mihamarabb megtenni sziveskedjenek, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt eleve tájékozva lehessünk. Az előfizetési pénzek lapunk kiadóhivatalába (Nagytemető utca 519. házszám Nagy M. nyomda) küldendők, vagy pedig nyugta ellenében lapunk kihordóinak adandók át.

Az új évnegyedben munkatársainknak tömörítése által kívánjuk lapunkat élénkíteni s e tekintetben előre is ekáruhathatjuk, hogy ez új évnegyedben munkatársaink csaknem megkétszereződni fognak.

Különösen kell hangsúlyoznunk, hogy lapunk nem szolgál egyoldalulag egy társadalmi osztályt sem, hanem úgy az intelligencia, valamint az iparosztály és a gazdaközönség saját

lapját találhatja fel benne, mely oknál fogva hisszük hogy Szarvas város olvasóközönsége pártolását ezután sem fogja megvonni tőlünk.

A „Szarvas“ előfizetési feltételei:

- Egész évre . . . . . 5 frt —
- Félévre . . . . . 2 frt 50 kr.
- Negyedévre . . . . . 1 frt 25 kr.
- Egyesszámj. . . . . 5 kr.

Lapunk számonként kapható: Lővenfeld Soma, Kalmár Dániel, Kresmárik Endre, Deitcsensmiedt János és Nagy Mihály üzletében.

Szarvas, 1893. Márczius 28.

Mihálfi József és Sápisky János
lapfőmunkások.

Egy új termelési ág.

A cukorrépa termeléséről kívánunk szólni, mert azt egy hatalmas rugónak tekintjük közvagyonosodásunk fejlesztésénél.

A cukorrépa termelés egy oly jóvédelmező, majdnem minden koc-

kázat nélküli termelési ág, mely határozottan hivatva van a gazdaközönségen az alacsony búzaárak által ütött zsebeket mihamarabb beheggeszteni. A cukorrépa termelés hivatva van a költséges, fáradságos, az új törvény által határtalanul nehezített nagy befektetéseket igénylő, az idő szeszélyeitől függő, ma már igen kevés jövedelmet adó dohánytermelést pótolni.

A cukorrépa termelés szorgos munka, arra alkalmas föld mellett a nagyobb gazdánál, ki maga vesz részt a fizikai munkában, tetemes kiadásokkal jár, de mert még ezek mellett is nagy hasznot hajt, ép az által, hogy sok napszámos és fuvarosnak éven át munkát ad, hatalmas tényező a szegénység sanyaru helyzetének ok-szerű javítására. Hogy a cukorrépa termelés mily eredménnyel jár, álljon itt egyik birtokos példája, a ki a múlt évben kísérletképen tizennégy kataszt-rális hold területen termesztett.

T Á R C Z A.

Szerelem és nyelvtan.

-- Marc Twain beszélye --

Magukat a gyermekokat nem akarta látni, mivel félt, hogy rábírják, hogy vigye haza őket. Megdöbbenve értesült azonban hogy a tanulás nem valami gyorsan halad mert biz a kisasszonyok gyűlölik az angol nyelvet, s legkevésbé sem érdeklődnek Iránta, inkább ki sem mennek, és nem fogadnak senkit sem.

— Midőn én tanultam németül — mondá Stephenson asszony — eleinte nekem sem ment könnyebben, míg nem szerelott férjem kedvéért, ki német származásu volt, mégis meg tanultam. Egy bizony: a szerelem egészen föl villanyozza az embert és megkönnyíti a legnehezebb dolgot is.

— Hát mégis mit tegyünk? kérdé Schuleze úr.

Van egy jó eszmém. Holnap az egész házat rendbe szedem, aztán lefekszem, s vagy három hétig betegnek tétetem magamat. A kisasszonyok oddig minden kérdésemre németül feleltek. Egyszer majd ágyban fekvő, azt mondom nekik, hogy a né-

met beszéd, ha beteg vagyok, engem idegessé tesz és így ha a szobát nem fogom elhagyni kivéve egynehány udvariasságból nálam tett látogatást a kisasszonyok kizarólagosan Jennire, a szobaleányra, lesznek utalva, ki egy hangot sem tud németül.

— Stephenson ön egy valóságos angyal! Pompás egy gondolat! Háromszorosan fogja a kikötött díjat kapni.

— Köszönöm uram. Ha három hét múlva ismét erre jár, csodálkozni fog, hogy ez az ön szelkelep Jennim miésoa változtatást vitt véghez a hamis leányokon.

Schuleze megnézte óráját s rohant a pályaudvarra, hogy le ne késsen a vonatra.

II.

(Két nappal később.)

Anna és Margit szakadatlan buzgósággal tanulmányozták a grammatikát, miközben egymást kölcsönösen biztosították tökéletes angol létükről.

Ellelt a két nap, az óra is 1/28-at ütött a mely időre György és Vilmos látogatásukat jelentették.

— Miről fogunk legelőször beszélni? — kérdé Margit izgatottan.

— Miről beszélünk? — felelé Anna.

Hát a vásárlásról, meg a vasutakról, aztán belekezdünk a körutazásról szóló

ezikkbe, aztán áttérünk a z aphganistani esatak és Mária Antónia által rendezett udvari bálokra. Különben a beszélgetés folyama a körülményektől fog függeni. Azért csak próbáljuk meg elkezdni. (mondják angolul.)

„Boesánat uram, nem lenne szives megmondani, merre tartunk itt az éjszaka németi pályaudvarba?“

Ekkor kopogtatás halatszik az ajtón és Jenni bosszús arccal lép a szobába.

— Boesánatot kérek — mondá hevesen, 2 névjegyot át nyujtva — két bolond fiatal ember van oda künn, s minden áron beakarnak jönni, de ön azt mondtam nekik, hogy . . .

— Oh dear me, they are, heze vágott szavába Margit. — Bossássa be az urakat és mondja meg nekik, hogy azonnal itt leszünk, Jer Anna, szedjük rondbe egy kissé magunkat.

Jenni (egyedül) — Mi a manót! Még örvondenek, ezen ostoba urak látogatásának! Egyedül hagyjam a kisasszonyokat a durva népség társaságában? No már azt nem teszem. Ez a két fiatal ember teljes-séggel meg van bolondulva. Az egyik ily szavakkal üdvözölt: *Jó reggelt kívánok Hogy van a kedvos apósa?* Az én apósom? Shocking! A másik így szólt hozzám: *„Igen na-*

Az egyszeri őszi szántással megmunkált földbe tavasszal holdankint 15 klg. magot vetett, tehát a mag került holdankint, kilóját 25 krral számítva, 3 frt 75 krba. Háromszori kapálás és egyelés, 9 frt 10 krba, a vasúthoz fuvarozás 7 kilométer távolságról 15 frt 50 kr., szántás és boronálás 3 frt 50 krba. Tehát összes költség volt holdanként 50 frt 35 kr. Megjegyzendő, hogy minden további évben kevesbedni fog a kiadás és így természetes, hogy a jövedelem emelkedik.

A holdankénti termés volt 180 métermázsa, melynek mázsáját a cukorgyár 80 krral váltotta be. Egy katasztrális hold tehát nyersen hozott 144 frtot ebből levonva az 50 frt 35 kr. kiadást, maradt holdanként tiszta jövedelem 83 frt 55 kr., mi oly kiválóan fényes eredmény hogy a mai viszonyok között semmiféle más terménnyel el nem érhető.

Azt azonban határozottan állíthatjuk, hogy a nagyobb termelőnél is némi körülmények változásával az eredmény még kedvezőbb lehet, mert jobb lehet a kiszedés, ha tiszta és száraz időben történik; olcsóbb a vasúthoz való szállítás, ha a termelő terület nincs annyira mesze az állomáshoz, mint az említett birtokos földje.

Bővebb lehet a termés, ha a legnagyobb fejlődés korszakában hosszú szárazság nem uralkodik. Épen azért legajánlatosabb, ha a cukorrépa kora tavasszal, tehát a jelen időszak-

ban, a mikor a föld cukorrépához a legalkalmasabb, vettetik, mert így az már június közepéig teljesen kifejlődik és elérjük vele azt a célt, hogy a nyári nagy melegség ártalmaitól megóvjuk. De így is figyelembe kell vennünk, a gazda haszna mellett, hogy 14 hold termelés mellett a szegény munkásnép napszám és fuvarban 614 frt 40 krt keresett.

A nagyobb birtokosok igen könnyen természetnek 3000 katasztrális holdon cukorrépát, tehát munka és fuvarban kereshet e mellett a nép egy évben mintegy 13,000 frtot, mely kereset befolyását a társadalmi életre szükségtelen bővebben fejtegetnünk, különösen figyelembe véve azt a körülményt is, hogy e munkák által a nép aratástól elfogva sincs.

Azonban még tényleg ebben jövedelmezőbb a cukorrépa termelés a kis gazdára nézve, ki azt saját kezelésében 1—2 holdas területen üzi, mert ott még minden kiadás a családnak marad meg; a szántást, kapálást, kiszédést, fuvarozást a gazda maga végezvén házilag, a holdankénti tiszta jövedelem 130—140 frtra emelkedik.

Gondolják meg tehát gazdáink a fentieket és termeljenek minél több cukorrépát. O. U.

H I R E K.

— A Melján harang Az evang. egyház Thury János budapesti harangöntőt lehivatta, hogy a megrepedt Melján ha-

rangra vonatkozólag véleményét meg halgassa. Thury megvizsgálván a harangokat constatálta, hogy azok nem összhangzók a mennyiben a Melján »d«, a Potoczki »f«, az I. Egyházi »gisz«, s a II. Egyházi »h« hanggal bir. E körülmény miatt a harangöntő a Melján harang újra öntését véleményezte, még pedig aként, hogy annak valamivel nagyobbra való öntésével a »cisz« hangot fogják elérni s úgy az összhang valamivel tűrhetőbb lesz. Az egyház ezekután a harangot, kilóját 1 frtért számítva eladta a harangöntőnek oly kikötéssel, hogy azt újra öntye, kilóját 1 frt 60 krjával számítva köteles átadani, Thury még azonkívül szállítási díj címén 200 forintot fog kapni. Ami a fölliratot illeti az ugyanaz lesz a mi eddig is volt csupán csak az újraöntési záradék lesz még rávezetve.

— Kinevezés. *Wandlik Lászlót* a bszentandrászi takarékpénztár pénztárosát a gyulai kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága Szarvas község pénztári biztosául nevezte ki.

— Tanító egyesület. Városunk tanítói f. hó 26-án értekezletre gyűltek össze, melyen elvben kimondották, hogy a tanító-egyesület megalakítandó. Az értekezlet ezután kiküldött egy három tagu bizottságot (Mocskonyi Ágost, Benka Pál, Molnár János) hogy javaslatot dolgozzon ki arra nézve vajjon az egyesület a békésmegyei tanító-egyesület fiokja avagy önnálló egyesület legyen. Az alakuló gyűlés ma délután 4 órakor fog meg tartani. Ismervén a fiókegyesületek tevékenységét a magunk részéről az önnállóság kimondását ajánljuk.

— A Königswarder-féle birtok megvétele úgy látszik elfog maradni amennyiben a báró kataszteri holdanként 325 forintot kér 3 évi törlesztésre, a szarvasi gazdák pedig egyre-másra csak 200 forintot hajlandók adni.

hezemre esik, hogy atyja nem látta fióremet, midőn őcsém tegnap a hollandiai kereskedő üzletében volt. — Ezer milliom! kiáltám dübösen — én önöket uraim nem ismerem, és önök sem ismerhetik atyámat, mert az már rég meghalt. Aztán meg tudják meg uraim, nekem hál'Istennek semmiféle apósom nem volt s nem is foglenni! Szégyeljék magukat, hogy egy lánnyal kötődnek, a ki önöknek mit sem vétett. Ekkor mindketten füleikre tették kezüket és könyörögve mondták: „*Mi atyánk, ki vagy a menyekben, szenteltessék meg a te neved.*” stb. Nos, hát én ezen bolond ficzkókat szemmel fogom tartani.

Kimegy s bebocsátja az ifjakat.

Vilmos: Egek ura! Milyen kerepelő masina, kíváncsi vagyok, mi mindent fecségett össze-vissza?

György: Biztosan jól leszidott bennünket.

Vilmos: Mit gondolsz, melyik nyelvtan szerint fognak beszélni a leányok?

György: Azt hiszem Ollendorff szerint.

Vilmos: És ha nem?

György: Úgy elvagyunk veszve.

A leányok belépnek, könyvvel kezükben. A két fiú meglepetve nézi őket,

György szeme hirtelen a könyvekre esik; halkan, örömmel odaszól Vilmoshoz.

— Te, Ollendorff!

Ünnepélyes csend. Végre Anna megszólal:

(Vilmoshoz): Jó reggelt uram, igen örvendek, hogy önt láthatom.

Vilmos: Jó reggelt kisasszony. Igen örvendek, hogy önt láthatom.

Miután ugyanezen üdvözlést váltották egymásközt Margit és György is, egy hosszú pausa állott be.

Végre Margit könyvébe kandikálva így szól: — Foglaljanak helyett uraim.

Mindnyájan leülnek és halkan egynehány phrázist dadognak el, gyakran szünetelve, hogy gondolkozzanak, vagy a könyvet felüssék.

Ezalatt Jenni valahonnan egy rozsdás puskát keresett elő és belopódzott a szobába épen, midőn György azt kérdezte Margittól, hogy »*hogyan van kedves veje ura?*«

— „*Köszönöm vöm egésséges.*“

Margit: (Vilmoshoz.) *A kereskedő szép kutyája van-e önnél vagy a csontos ácsmes-ter tanítványa anyjának dühös kutyája?*“

Vilmos: (magában, németül.) Hohó meg akar bennünket fogni. Nem Ollendorff szerint beszél... Hisz így elvagyunk veszve!

György: Nálam sincs a... kutyája a...

(Magában, németül.) Ördög és pokol! Hisz ez nem a mi nyelvtanunk szerint megy. Mit csináljak?! (Hangosan angolul.) Nekem sincs kutyám. Megbocsásson, de az én nyelvtanomban sincs semmiféle kutya.

Maradjunk csak a mi nyelvtanunknál. Anna hangos nevetésbe tör ki.

Jenni: (magában.) Goddám! Hát halott már az ember ilyen ostoba fül és fark nélküli beszélgetést.

— *Margit:* Nekem volt...

Erre a többiek, Margittal egyetemben, nagy vidáman rákezdik szavalni: — „*Nekem volt neked volt, neki volt.*“ Jenni ijedten leesik székéről, mialatt a puska nagy zajjal a földre zuhan. A négy rajtakapott, meglepetve állt.

Tableaux!

Vilmos, ki legelőször vette észre a helyzett gonosz voltát, Jennit oda hívta, s egy tallért ad neki. György ugyan ezt teszi,

— Látál valamit szép leányka? kérdi angolul Vilmos.

Jenni: Semmit. (magában) Nagyszerű fiatal emberek.

Vilmos: (Egy aranyat ad neki.)

Jenni: Uraim, fogadom, hogy néma és süket leszek, mint a sir. (magában.) mily nemes urak!

— **Esküvő.** Pollák Marci orosházi terménykereskedő márczius hó 26-án vezette oltárhoz Szemző Gizella kisasszonyt Szegeden.

— **A szarvas-mezőhegyesi vasút.** E vasút társasága hosszabb tanácskozások után abban állapodott meg, hogy miután az arad-csanádi egyesület vasúttal a közös állomás létesítése tekintetében túlkövetelés folytán megegyezésre nem juthatott: Mezőhegyesen külön állomást — teljes felszereléssel — létesít. E határozat következtében pótbéjárás vált szükségessé mely meg is tartatott.

— **Fontos hír a gazdáknak.** A szolnoki gazdasági egylete elhatározta, hogy Szolnokon egy — részvényekre alapított — cukorgyárat létesít. A vállalat, melynek élén Jász-Nagykun-Szolnok vármegye főispánja áll, hatszázezer forint alaptőkét igényel, melynek $\frac{2}{3}$ -ad részét egy külföldi bankár már aláírta, a fennmaradt $\frac{1}{3}$ -ad rész — kélszázezer forint erejéig pedig a Szolnok környékén lévő nagybirtokosok és gazdák fognak részvényeket jegyezni. Reánk gazdasági szempontból föltöbb fontos e vállalat, mert a cukorrépa termelést van hivatva meghonosítani.

— **A földmivelésügyi m. kir. minister által eszközölt új beosztás** szerint Békésmegye a 9-ik Kulturmérnöki kerületbe esett Arad székhellyel. A kerület vezetője Tomka Emil kir. kultúrformérnök.

— **B.-Szentandrás képviselő testülete** f. hó 28-án közgyűlést tartott, melyen a községi számadások vizsgálásáról a községi éléről szóló jelentések olvastatott fel.

— **Kinevezés.** A kir. járásbiróságunkhoz végrehajtóul *Holcsi Arnold* budapesti kir. járásbirósági végrehajtó neveztetett ki,

— **Uj divatu öngyilkosság.** T.-Komlón a napokban egy nő felkereste a kártyaasztalnál férjét s arra kérte, hogy hagyjon fel a kártyázással. A férj nem akarta a jó társaságot elhagyni s így összeveszett feleségével. Végre a férj felugrott s kije-

lentette, hogy agyonlövi magát és hazasietett. Bezárkózott a kamarába s mikor felesége belépett a kiskapun... egy nagy durranás hallatszott a kamarában. A durranás után 4—5 percnyi csend következett. Ezután kinyílt a kamara ajtó s azon kilépett a férj, — ki feleségét össze szidta a miért a durranás után nem jajveszékelt. — Az öngyilkos jelölt, hogy a puskaaporát megtakarítsa, egy marha hólyagra ütött rá bottal.

— **Utlevél.** Roszjarovicz Sámuel helybeli lakos Romániába utlevelet nyert.

— **Vásárjainkról.** Lapunk egyik számában felhívtuk a községi képviselőtestület figyelmét arra, hogy felette kívánatos volna, ha vásárjainknak 3. napon keresztüli tartásáért folyamodnánk ministeriumhoz. Ebbeli felhívásunk úgy látszik vizshangratalálta mennyiben a szarvasi ipartestület megkereste avárosi előljárást miszerint ezirányban a szükséges lépéseket tegyék.

— **Rendőri hír.** Breznyik András (298 házszám) folyó évi márt. 18-án mezei munka közepette a megvadult lovak által a földre sodortatott és fején a súlyos műszer (henger) több sérülést okozott. E sérülések következtében nevezett tegnap elhalt.

— **Roncsolótozoklob.** Ujabb megbetegülések: Ponyiczky Zoltan (192) Szakács Márton (928) Beteglétszám 3.

Irodalom és művészet.

A „**Vasárnapi Ujság**“ márczius 29-iki száma 13 képpel, a következő tartalommal jelent meg: »Az országos nőképző-egyesület jubileuma.« Mikszáth Kálmántól. (8 képpel: 1. Gróf Teleky Sándor né. 2. Veres Pálné Barabás Miklósnak az egyleti ház dísztermében levő festményei után. 3. Az országos nőképző-egyesület választmányi ülése, 20 arczképpel. 4—5. A növendékek csoportozata tantermeiben. 9.

Az egyesület társalgó-terme. 7. A jubelium-rendező bizottság tagjai, az elnököknek felajánlott ezüst koszorúkkal. 8. A benlakó nőverdékek hálóterme. Ellinger Ede fényképei után.) — »A nőképző-egyesület története.« — »Vámossy Mihályhoz.« 25 éves igazgatói működésének emlékünnepe. Költemény Rudnyásky Gyulától. — »Ottília néni.« Elbeszélés. Irla Bodon József. — »Várkastély a Kárpátokban.« Regény Verne Gyulától. (Képpel.) — »Az országos nőképző egyesület tanintézete.« (Képpel: A nőképző-egyesület épülete Budapesten, a zöldfa-utcában.) — »A Bedő Albert jubileumára készült emlék.« (Strobl Alajos szobor műve, metszette Morelli Gusztáv.) — »A távol keletről.« Uti levelek. Gróf Szecsenyi Andortól. — »Vámossy Mihály« Szalay Károlytól. (Arczképpel.) — Irodalom és művészet; Közintézetek és egyletek: Mi ujság; Sakkjáték: Képtalány, stb. rendes rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt. a Politikai Ujdonságok-kál együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám.)

CSARNOK.

A hét könyv kérdése.

(Folytatás.)

IV.

Jászai Mari:

Ha minden könyvemet, ha Shakesperet, Byront, Byron Cain-ját is elveszteném, még ragaszkodnám a Bibliához — ha azt is elveszteném, még megkísérteném megmenteni belőle a »Ruth« könyvét de ha ez is lehetetlen volna — határozottan — — új könyvtárt szereznek.

Mindnyájan egy korusban, nevetve szavalják.

— „*Nekem volt, neked volt, neki volt, nekünk volt, nektek volt, nekik volt.*“ ...

III.

(*Három héttel később.*)

Mialatt Stephenson asszony az ágyat őrizte, a fiatal urak naponta eljártak a leányokhoz és elcsevegtek velük angolul. Gyakran elmentek sétálni és vasárnaponként kétszer is a templomba. Mivel azonban Jenni gyakran elfogadta a tallérokat, a házi asszony semmit sem vett észre és a leányoknak az angol nyelvben tett nagy előhaladását a szobaleány kegyes eljárásának tulajdonította. A 21-ik napon végre elhagyta az ágyat és a leányok után nézett, kiket azomban sehohsem talált.

— Valószínűleg elmentek sétálni Jennivel, gondolá magában.

Ekkor kopogtatás hallatszott és az ajtón Schulze ur lépett be, pontosan a mint ígérte. Mondja hogy szavát megtartotta, eljött és reméli, hogy a háziasszony terve sikerült.

— Hogy sikerült-e? — mondá büszkén Stephenson asszony. — Meghiszem azt. Ilyet, uram ön még nem látott. A csodadolgokkal határos. Ezt a gondolatot valóssággal az isten sugallhatta nekem.

— Igazán?! Nagyszerű! De hát hogy történt tulajdonkép?

— Jenni egyedül végzett el mindent. Mondtam én, hogy ő egy kis boszorkány. Elsem képzelheti, ez a csodagyermek már az első két napon, mennyire vitte a leányokkal. Egy hét elteltével egész jól beszéltek angolul.

— Csodálatos, de kivel társalogtak?

— Kizárólagosan Jennivel. Engem csak néhány percze látogattak meg naponként 2—3-szor. Jenni folyton biztatott, hogy ne gondoljak semmivel, csak bizzam reá az egész dolgott helyettesíti ő a társaságot is.

És valóban eddig nem is vágyódtak más után. Este mindig elmentek sétálni, és vasárnaponként kétszer is a templomba. De hát még, hogy néztek ki? Arczuk rózsza piros, járásuk ruganyos. Egy szóval mondhatom, hogy nálam nagyon jó találják magukat.

— Igazán nagyon örvendek. De hát hadd lássam már őket, azt hiszem most már nem fognak haza kíváncozni.

— De nem ám! Még erővel sem lehetne Jennitől elválasztani őket. Most is vele szaladgálnak vala merre. Menjünk, keressük fel.

Jenni éppen a tallérok számlálásával volt elfoglalva, midőn kitekintve az ablakon, az ő tudta nélkül felgyógyult gazdasszonyát és vele Schulze urat pillantotta meg.

Halál sápadtan rohant el, felkeretni

a leányokat, kik a két fiatallal éppen sétájukat végezték.

Ezalatt azonban a szerelmes pár vissza tért, s szobájukba letelepedve, beszélgettek a költészetéről, zenéről, virágokról, de természetesen legtöbbit a szerelemről.

Margit éppen György nyakkendőjének megigazitásával volt elfoglalva, midőn Schulcse ur a gazdasszonnyal, a nyitva hagyott ajtón beosont.

Anna (angolul Vilmoshoz.) Mond hogy szeretsz.

Vilmos; Szeretlek nagyon szeretlek! És te?

Anna: Kimondhatlanul! Stephenson asszony kiakar törni, de Schulcse ur visszatartja.

Margit: (Györgyhöz.) Oh mily boldog vagyok és mennyire szeretlek!

Schulcse ur: (halkan a gazdasszonyhoz.) Semmi kétség, remekül beszélnek angolul, Jenni egy páratlan leány.

Stephenson: (elfojtott dühvel.) Elevenen nyúzom meg, ha ölembe kerül.

Anna: Jertek kedveseim, énekeljünk, mulassunk!

Mindnyájan felállanak s megfogva egymás kezét, énekelnek. Ekkor előlép rejtékéből Schulcse.

— Hohó —!

A leányok, a mint meglátják, örömsikoltással futnak karjaiba s nyakába ugrálnak. A fiatal urak ugyanezt teszik.

V.

Kozma Andor:

Őn, megtisztelő kérdésével körülbelül olyan lelki állapotba dönti az embert aminőbe a balladabeli Pókainé jutott, mikor az egyik fiát megmenthette volna a haláltól, — de hát melyiket?

Mely kedves könyvek iránt legyenek hálátlan? Mert nincs rá mód, hogy hét könyvet nevezve meg, valamennyit megnevezhessem, amely nekem legkevesebb.

Ámde, hogy valamiképen segítsek magamon, elhagyom a legeslegkedvesebbeket. Götho, Heine, Petőfi és Arany verses könyvei ezek. Ezeket nem sietnék megmenteni ama fantasztikus katasztrófa elől, mert ezeket jobbra kívülről tudom. A mint a vész elvonult, rögtön papírra tennék ezekből egy szép kis anthológiát. Még tán Horatius Flaccus néhány carmenjével is megszerezném a kötetet. Megmenteném azonban:

1. Az új testamentomot;
2. Dickens »Copperfield Dávid»-ját;
3. Macaulay »Anglia története»-t;
4. Carlyle »Francia forradalom története»-t;
5. Tacitus »Germania»-ját;
6. Shakespere drámai műveinek egy igen vaskos kötetét (Hamletnek okvetlenül benne kellene lenni) és —

7. Robinson Crousoót, hogy legyen mit olvasni a fiának is. (Néhány évig még én olvasnám fel neki; azután ő olvasná fel nekem.)

Ime, ez őszinte válaszom. Kétségben hágy ugyan magamat is a felől, vajjon okos-e de mégis csak megoldása egy igen nehéz kérdésnek.

VI.

Veigelsberg Leo:

1. Mózes II. könyve és Jezsaiás könyve
2. Aristophanes. Madarai.

Schulze úr kirántja magát s félig bosszúhaugon mondja:

— Hagyjatok gazficzkok!

— Nem addig — mondja György — a mig családjába nem fogad bennünket Margit; Helyes, György, csak kitartás Anna; Bátran Vilmos. Jól megy.

Schulze: Nem bánom no, hát hadd teljesedjék kívánságtok, hisz ki tud nektek ellentállni?

Eközben előkerült Jenni, két Stephenson asszony egy sarokban jó leszidott. De midőn meghallotta, hogy mily kedvező fordulatot vett a dolog, felhagyott a dorgálással, s szerenese kívánsát fejezte ki Schulze úrnak.

— Köszönöm asszonyom. Most a két leányom elvesztettem, s helyettök két semmirekellő fiat kapok. De nem bánom no! megbocsátok Jenninek is, ennek a furesa nyelvtanítónőnek.

— A mi házasságszerzőnkről, majd gondoskodunk mi, mondá Vilmos.

— Stepheson asszonynak is hálával tartozunk, mert az ő betegségének köszönhetjük szerencsüket.

Mindnyájan: Éljen a papa! éljen Jenni! éljen a házi asszony, éljen Ollendorff és éljenek a nyelvtan szerzők! Háromszor éljen a szép angol nyelv! . . .

„Nekem volt nekéd volt, neki volt nekünk volt, nektek volt, nekik volt! . . .

Németből fordította
Epstein Miklós.

3. Tacitus Históriái.
4. Humboldt Kosmosa.
5. Shakspere Hamletje.
6. Goethe Faustja.
7. Heine Lazarus-dalai.

VII.

Komócsy József:

1. A Biblia. Hittem, vigasztalásom és reményeim könyve.

2. Petőfi versei. Nemzeti büszkeségem és gyönyörűségem könyve.

3. Horatius Flaccus művei. Bölcsészetem könyve,

4. Puskin »Anyogin»-je. Fájdalmam könyve.

5. Heine versei. Ábrándjaim könyve.

6. Dickens »Copperfield Dávid»-ja. Mulatságom könyve.

7. Komócsy »Szerelem könyve». Önzésem könyve. Képmutató volnék, ha ezt s nem óhajtanám megmenteni.

VIII.

Pollák Illés (Homo):

1. Herbert Spencer: »Bevezető a szociológiába». Soha könyv nagyobb hatással nem volt reám; kiirtott belőlem minden fanatizmust s rátanított arra hogy minden, ami történt, előre viszi az emberiséget. 2. Volney: »A Ruinák», minden vallási előítéletet kipusztítottak a keblemből. 3. Spinoza: Ethikája ráoktatott arra hogy minden transcendentális kate nélkül s rendben lehet tartani a bostliát. 4. Darwin: »The origin of man», az említett három könyvnek megadta a piedestált. 5. Marx: »Das Kapital» és 6. Zola: »Germinalja» betetőzése az előző könyvek filozófiájának. Marx a nemzetgazdászati, Zola az irodalmi igazságokat szűri le a világeszmékből. Marx egy Mózes, Zola — kettő. 7-dik könyvem van száz.

IV.

Murai Károly:

Dickens regényeiből hét kötet.

X.

Dr. Stiller Bertalan:

Nem lévén oly szerény, mint tisztelt szerkesztő ur, a képzelt irodalmi cataclysmából nem 7 könyvet, hanem 7 szerzőt óhajtanék magamnak megmenteni. Ezek:

1. Goethe, aki által az élet és hitvatás ideghajszájában mindig megtalálom a lelki egyensúlyt, s a világnak kristálytiszta derült képét. Rokonabb hozzám, mint a nagy hellének.

2. Shakespere, a hasonlíthatlan, kinek szellemszárnyain a lét mélységeit és magaslatit világfeledten befutom.

3. Arany János, aki mély és tiszta mint hegyi tó, melyben az örök szeplőtlen havasok tükröződnek.

4. A biblia, különösen a zsoltárok és próféták, ahol az istenség eszméje loghonosabban mutatkozik az emberi szivben.

5. A regényírók közül Dickens lángszívével, arany humorával. Dávid Copperfield-ját a világ legszebb regényének tartom.

6. A bölcsészek közül Schopenhauer kinek mély szellemelt pesszimizmusát per antithesim élvezem, besugározatván azt az előbbieket derűs mosolyával.

7. Még a kritikusokat sem hagyom

tönkre jutni. Megtartom Szinte-Beuve munkáit mint irodalmi gourmandise-t.

XI.

Váradí Antal:

1. János apostol »Apocalypsis»-e. 2. Shakespere »Hamlet»-je. 3. Goethe »Faustja». 4. Lessing »Laokoon»-ja. 5. Hugo »Les misérables». 6. P. Loti »Aziyadé». 7. Vörösmarty »Cserhalom»-ja.

Ha egy új világpusztulás eltörődné az egész mindenséget s csak ez a hét könyv maradna fön: egy új Isten megtanulhatna ezekből egy új világot teremteni.

XII.

Szűry Dénes:

Ha valami bal-vélotlen minden könyvomtól megválni kényszerítene, — megtartanók egy kötetet. Az épen hét könyv foglal magában. Egy londoni cég kiadta Shakespere mindon darabját külön kötetben. Abból én hetet egybe kötöttem. Az a kötet velom jár minden utamon. Tartalma Hamlet, Romeo és Julia, Othollo, Lear, Machbeth, Julius Caesar és Velencei kalmár.

(Vége.)

Vasuti menetrend.

Érvényes 1892. október 1-től kezdve.

Szarvas-Mezőtúr.

7401. v. 7413. v.

Szarvas indul: 9:34 d. o. 1:46 d. u.

Mező-Túr érk: 10:20 » 2:32 »

Mezőtúr-Szarvas.

7412. v. 7402. v.

Mező-Túr indul: 12:36 d. u. 5:10 d. u.

Szarvas érk: 1:23 » 5:50 »

Arad-Budapest.

	601. gy.	603. sz.	605. sz.
Arad ind:	8:20 d. o.	11:18 d. o.	9:05 este
Csaba érk:	9:20 »	12:30 »	10:50 »
» ind:	9:25 »	1:15 d. u.	11:05 éjjel
Mező-Túr érk:	10:29 »	2:42 d. u.	12:49 »
» ind:	10:30 »	2:50 »	12:53 »
Szolnok érk:	11:15 »	4:04 »	2:00 »
» ind:	11:46 »	4:15 »	2:21 »
Budapest érk:	1:50 d. u.	7:23 este	5:30 reggel

Arad-Budapest

	602. gy.	604. sz.	606. sz.
Budapest ind:	1:55 d. u.	8:10 d. o.	9:30 este
Szolnok érk:	3:53 »	11:04 »	12:35 éjjel
Mező-Túr érk:	4:47 »	12:17 d. u.	2:08 »
» ind:	4:48 »	12:24 »	2:09 »
Csaba érk:	5:53 »	1:48 »	3:33 »
» ind:	5:57 »	2:13 »	3:53 »
Arad érk:	8:57 este	3:45 »	4:52 reggel

Felölös szerkesztő Miháfi József

Laptulajdonosok

Sápszky János és Miháfi József

Nyilttér*).

(*E rovat alatt közöltteket nem vállal felelőséget a szerk.)

A »Szarvas és Vidéke» múlt hó 28-iki számában »Azok a vizsgai elnökök» czim alatt megjelont újdonságra vonatkozólag felhivom az »Egy sajtó» aláírást használó, előttem mindezideig ismeretlen urat, hogy részletesen jelölje meg »amaszomorú emlékü szereplését, mely szavai szerint sötét botlással van felgyozve ev. egyházuuk történetében», mivel ollenkező esetben aljas rágalmaszónak nyllvánitom.

Szarvas 1893. Már. hó 29-én.

Klenk József.